

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. marraskuuta 2020
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2018/0204(COD)

9890/2/20
REV 2 ADD 1

JUSTCIV 85
EJUSTICE 60
COMER 70
CODEC 674
PARLNAT 115

NEUVOSTON PERUSTELUT

Asia: Neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistama kanta EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN antamiseksi oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa ('asiakirjojen tiedoksianto') (uudelleenlaadittu teksti)

- Neuvoston perustelut
- Hyväksytty neuvostossa 4. marraskuuta 2020

I JOHDANTO

1. Komissio hyväksyi edellä mainitun tarkistusehdotuksen¹ 31. toukokuuta 2018 ja toimitti sen neuvostolle ja parlamentille. Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 81 artiklan 2 kohta (oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa), ja se käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.
2. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1393/2007 asiakirjojen tiedoksiannosta on olennainen väline Euroopan oikeudellisessa yhteistyössä. Se tarjoaa kehyksen jäsenvaltioiden väliselle asiakirjojen tiedoksiannolle siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa. Tarkistusehdotuksen tavoitteena on mukauttaa voimassa olevassa asetuksessa säädetyt yhteistyömekanismit ja asiakirjojen toimitusmenettelyt digitalisaation mukanaan tuomaan tekniseen kehitykseen ja tietotekniikan käyttöön. Komission ehdotuksessa kehoitetaan perustamaan hajautettu tietojärjestelmä ja velvoittamaan sen käyttöön jäsenvaltioiden viranomaisten välisessä pyyntöjen ja asiakirjojen vaihdossa. Toinen tärkeä, tietotekniikan kehitykseen perustuva tavoite on suoraa rajatylittävää tiedoksiantoa koskevien mekanismien vahvistaminen mahdollistamalla suojattu sähköinen tiedoksianto samalla kun turvataan osapuolten menettelylliset takeet.
3. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi 17. lokakuuta 2018 lausuntonsa² tästä ehdotuksesta sekä ehdotuksesta asetukseksi jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1206/2001 muuttamisesta (todisteiden vastaanottamista koskeva ehdotus). Komitean mukaan molemmat ehdotukset olivat linjassa digitaalisten sisämarkkinoiden strategian kanssa sähköisen hallinnon osalta, erityisesti ottaen huomioon tarpeen toteuttaa toimia julkishallinnon nykyaikaistamiseksi ja rajatylittävän yhteentoimivuuden saavuttamiseksi.

¹ 9622/18.

² 14013/18.

4. Euroopan parlamentti vahvisti 13. helmikuuta 2019 ensimmäisen käsittelyn kantansa asiakirjojen tiedoksiantoa koskevaan ehdotukseen äänin 563 puolesta ja 27 vastaan, 9:n pidättyessä äänestämästä.
5. Euroopan tietosuojavaltuutettu toimitti 13. syyskuuta 2019 lausunnon 5/2019, joka koskee tätä ehdotusta ja todisteiden vastaanottamista koskevaa ehdotusta³.
6. Ministerit sopivat oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa kesäkuussa 2019, että tähän asetukseen ja todisteiden vastaanottamista koskevaan asetukseen liittyvän viranomaisten välisen oikeudellisen yhteistyön olisi perustuttava suojattuun hajautettuun tietojärjestelmään, joka muodostuu toisiinsa liitetystä kansallisista tietojärjestelmistä.
7. Uuden asetusehdotuksen mukaan komissio vastaa viitesovelluksen luomisesta, ylläpidosta ja tulevasta kehittämisestä. Koska alkuperäisessä komission ehdotuksessa ei ollut rahoitusarviot EU:n talousarvioon mahdollisesti kohdistuvista vaikutuksista, puheenjohtajavaltio on yhteistyössä komission kanssa ja varainhoitoasetuksen⁴ 35 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti laatinut alustavan rahoitusarvion⁵, jossa esitetään muutosten arvioitu rahoitusvaikutus talousarvioon.
8. Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto muodosti 2. ja 3. joulukuuta 2019 yleisnäkemyksen asetusehdotuksen artiklaosasta ja kehotti saattamaan loppujen johdanto-osan kappaleiden ja liitteiden käsittelyn päätöksen teknisellä tasolla mahdollisimman pian⁶. Neuvosto muodosti täydentävän yleisnäkemyksen⁷ helmikuussa 2020.

³ 12245/19.

⁴ EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.

⁵ 14427/19.

⁶ 14599/19 ADD 1, ADD 2.

⁷ 5722/20.

9. Perussopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti päätti osallistua tähän ehdotukseen⁸. Perussopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan N:o 22 mukaisesti Tanska ei osallistu ehdotettujen toimenpiteiden hyväksymiseen.
10. Puheenjohtajavaltio on ollut joulukuussa 2019 ja helmikuussa 2020 viimeistellyn yleisnäkemyksen pohjalta yhteyksissä Euroopan parlamenttiin tarkoituksena päästä asiasta sopimukseen toisen käsittelyn varhaisessa vaiheessa.
11. Asiasta järjestettiin 29. tammikuuta 2020 ja 30. kesäkuuta 2020 kolmikantakokoukset, joissa jäsenvaltioita edustavan puheenjohtajavaltion edustajilla ja Euroopan parlamentin edustajilla oli tilaisuus esittää kantansa pääpiirteissään ja tutkia mahdollisuuksia päästä kompromissiratkaisuun. Keskustelut johtivat Euroopan parlamentin ja neuvoston näkemysten huomattavaan lähentymiseen kompromissipakettia koskevasta ehdotuksesta⁹.
12. Toisessa kolmikantakokouksessa sovittiin myös komission tuella, että ehdotettu asiakirjojen tiedoksianto koskeva asetus olisi esitettävä ja hyväksyttävä nykyisen asiakirjojen tiedoksianto koskevan asetuksen uudelleenlaadittuna versiona.
13. Pysyvien edustajien komitea (Coreper II) vahvisti 22. heinäkuuta 2020 uudelleenlaaditun säädöksen lopullisen kompromissitekstin Euroopan parlamentin kanssa saavutettavaa yhteisymmärrystä silmällä pitäen¹⁰.

⁸ Irlanti päätti osallistua ehdotukseen 23. lokakuuta 2018 (13482/18). Saman pöytäkirjan mukaisesti myös Yhdistynyt kuningaskunta päätti osallistua ehdotukseen (13622/18).

⁹ 9248/20.

¹⁰ 9678/20 + ADD 1.

14. Euroopan parlamentin oikeudellisten asioiden valiokunta hyväksyi kompromissipaketin 10. syyskuuta 2020. JURI-valiokunnan puheenjohtaja lähetti 30. syyskuuta pysyvien edustajien komitean (Coreper II) puheenjohtajalle kirjeen¹¹ ilmoittaakseen, että jos neuvosto toimittaa virallisesti Euroopan parlamentille kantansa siinä muodossa kuin se on kyseisen kirjeen liitteessä, hän suosittelee täysistunnolle, että neuvoston kanta hyväksytään tarkistuksitta Euroopan parlamentin toisessa käsittelyssä lingvistijuristien viimeisteltyä sen.

II TAVOITE

15. Tällä (uudelleenlaaditulla) asetuksella pyritään tehostamaan ja nopeuttamaan oikeudenkäynti- ja muiden kuin oikeudenkäyntiin liittyvien asiakirjojen rajatylittävää tiedoksiantoa unionissa hyödyntämällä digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia yksinkertaistaa ja virtaviivaistaa pyyntöjen toimittamista ja suoraa tiedoksiantoa koskevia menettelyjä. Se lisää oikeusvarmuutta ja auttaa siten välttämään viivästyksiä sekä kansalaisille, yrityksille ja julkishallinnoille aiheutuvia tarpeettomia kustannuksia ja kannustaa kansalaisia ja yrityksiä osallistumaan entistä enemmän rajatylittäviin liiketoimiin.
16. Ehdotuksen tavoitteena on digitalisoida asiakirjojen tiedoksiantoa koskevien pyyntöjen toimittaminen eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä. Sitä varten tässä asetuksessa kehoitetaan perustamaan hajautettu tietojärjestelmä. Komission olisi vastattava sellaisen viitesovelluksen luomisesta, ylläpidosta ja tulevasta kehittämisestä, jota jäsenvaltioiden olisi voitava käyttää kansallisen tietojärjestelmän sijaan, sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatteiden mukaisesti.

¹¹ 11357/20.

III NEUVOSTON ENSIMMÄISEN KÄSITTELYN KANNAN ANALYSOINTI

A. ASIAN KÄSITTELY

17. Euroopan parlamentti ja neuvosto kävivät neuvotteluja päästäkseen ehdotuksesta yhteisymmärrykseen siinä vaiheessa, kun neuvosto vahvistaa ensimmäisen käsittelyn kantansa (sopimukseen pääseminen toisen käsittelyn varhaisessa vaiheessa). Neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistama kanta vastaa kahden lainsäädäntövallan käyttäjän välillä komission avustuksella aikaansaatua kompromissipakettia.

B. YHTEENVETO TÄRKEIMMISTÄ KYSYMYKSISTÄ

18. Tärkeimmät muutokset koskevat seuraavia seikkoja:
- Jäsenvaltioiden on annettava apua tiedoksiannon vastaanottavan henkilön osoitteen selvittämisessä.
 - Kaikki viestintä ja asiakirjojen vaihto olisi pääsääntöisesti toteutettava sellaisen suojatun ja luotettavan hajautetun tietojärjestelmän välityksellä, joka koostuu kansallisista tietojärjestelmistä, jotka on liitetty keskenään yhteen ja jotka ovat teknisesti yhteensopivia, esimerkiksi e-CODEX-järjestelmän perusteella. Asetuksessa säädetään myös, että tämä viestintä ja asiakirjojen vaihto on toteutettava kunnioittaen samalla asianmukaisesti perusoikeuksia ja -vapauksia. Perinteisiä viestintäkeinoja olisi käytettävä ainoastaan tietojärjestelmän häiriön tai muiden poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.
 - Suoraa rajatylittävää tiedoksiantoa koskevia mekanismeja olisi vahvistettava mahdollistamalla jäsenvaltioiden välinen sähköinen tiedoksianto samalla kun turvataan osapuolten menettelylliset takeet.
 - Muutoksia sääntöön, joka koskee kieltäytymistä asiakirjan vastaanottamisesta sen kielen vuoksi.

IV **PÄÄTELMÄ**

19. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannassa on otettu huomioon neuvoston ja Euroopan parlamentin välillä komission avustuksella aikaansaatu kompromissipaketti.
20. Kuten edellä 14 kohdassa todettiin, tämä kompromissipaketti vahvistettiin kirjeellä, jonka Euroopan parlamentin oikeudellisten asioiden valiokunnan puheenjohtaja lähetti pysyvien edustajien komitean (Coreper II) puheenjohtajalle 30. syyskuuta¹².
21. Neuvosto katsoo, että sen ensimmäisen käsittelyn kanta on tasapainoinen paketti ja että kun uusi asetus on hyväksytty, se tehostaa ja nopeuttaa merkittävästi rajatylittävää asiakirjojen tiedoksiantoa hyödyntämällä digitalisoinnin etuja.

¹² Ks. asiak. 11357/20.